

WIARYGODNOŚĆ DŁUGOTERMINOWYCH PROGNOZ ENERGETYCZNYCH

Słowa kluczowe

prognozy energetyczne, wiarygodność

Motto

*Rola prognoz nie polega na tym, żeby się spełniały,
ale aby inspirowały debaty nad tym, dlaczego się nie spełniają*

Streszczenie

Prognozy rozwojowe różnych dziedzin stanowią istotny element w planowaniu rozwoju cywilizacyjnego społeczeństw. Trudno wyobrazić sobie podjęcie decyzji przez instytucje rządowe bez jakichkolwiek przewidywań dotyczących przyszłości. W obecnej chwili prognozy określające kierunki rozwoju systemów energetycznych odgrywają istotną rolę w zapewnieniu suwerenności ekonomicznej i politycznej krajów. Wiąże się to bezpośrednio z zamierzeniami i decyzjami w zakresie inwestycyjnym dotyczącym nowych źródeł na energię pierwotną, jak i energię finalną. Dołączyć należy wszystkie aspekty oddziaływania, zwykle niekorzystne, na środowisko naturalne. Waga problemu jest szczególnie wyraźna jeżeli uwzględni się oczywistą zależność pomiędzy wartością GNP (*Gross National Product*) a zużyciem energii pierwotnej.

Niestety, wszelkiego rodzaju prognozowanie, jak każda ekstrapolacja, obarczone jest zawsze błędami. W wielu przypadkach wartości błędów są tak duże, że proponowane prognozy tracą sens. Przykładami są m. in. nieudane prognozy cen ropy naftowej.

Dobrze opracowane modele prognoz rozwojowych powinny również uwzględniać potencjalne zagrożenia, które mogą wystąpić w przyszłości, wskazując sposoby obniżenia negatywnych skutków takich zmian. Przykładem może być skokowy wzrost cen ropy na rynkach światowych w wyniku działań krajów arabskich w 1972 roku.

Niebezpieczne sytuacje wynikają również w przypadkach, gdy kraje importujące nośniki energii pierwotnej ograniczają się do jednego kierunku nie rozwijając systemów dywersyfikacji. Taka sytuacja jest charakterystyczna dla Polski w zakresie importu gazu naturalnego i ropy.

W artykule omówiono wybrane elementy tworzenia wiarygodnych prognoz energetycznych. Przedstawiono historię prognoz energetycznych dla Polski.